

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **K. – K. SR, s.r.o.**, IČO: X., N., Z., *právne zastúpený advokátskou kanceláriou U. & H., s.r.o., N., Z.*, proti žalovanému: **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky**, Mierová 19, Bratislava, za účasti: **G.-L., s.r.o.**, IČO: X., S., *právne zastúpený advokátskou kanceláriou J. L. A., s.r.o., N., B.*, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 574/2008-3400 zo dňa 20. marca 2008, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/208/2008-107 zo dňa 26. októbra 2011, *jednomyselne*

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/208/2008-107 zo dňa 26. októbra 2011 v časti výrokov 1 a 2 **p o t v r d z u j e**.

V časti výroku o náhrade trov konania ďalšiemu účastníkovi G.-L., s.r.o., **m e n í** rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/208/2008-107 zo dňa 26. októbra 2011 tak, že ďalšiemu účastníkovi G.-L., s.r.o., S. právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobcovi a ďalšiemu účastníkovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 574/2008-3400 zo dňa 20.03.2008, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Hlavného banského úradu, ktorý svojím rozhodnutím č. 1641-3093/2007 zo dňa 09.12.2007 zrušil mimo odvolacieho konania rozhodnutie č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005, ktorým Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici povolil žalobcovi banskú činnosť „otváarka, príprava a dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš“. Rozhodnutie o povolení banskej činnosti žalobcu bolo zrušené z dôvodu, že mu začala plynúť trojročná lehota na začatie dobývania výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš od dátumu zmluvného prevodu, resp. od 01.01.2002, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 558/2001 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 498/1991 Zb. (ďalej len zákon č. 558/2001 Z.z.).

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že pri novele banského zákona č. 558/2001 Z.z. nejde o spätne pôsobiaci právny predpis bez ohľadu na skutočnosť, že vznik priznaných práv žalobcu bol závislý od minulých skutočností. Na základe zmeneného právneho predpisu nezaniklo žalobcovi oprávnenie vykonávať banskú činnosť v dobývacom priestore, iba sa zmenili kritériá regulujúce túto povinnosť do budúcnosti, t.j. od 01.01.2002. Novú právnu úpravu nemožno považovať za rozpornú s princípom právnej istoty, t.j. s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústava) len z toho dôvodu, že ide o právnu úpravu odlišnú od predchádzajúcej, aj keď je prísnejšia z hľadiska ustanovených podmienok. Iný prístup by vylúčil do budúcnosti akúkoľvek zmenu právnej úpravy dosiaľ právne upravených otázok. Prvostupňový správny orgán pri vydaní rozhodnutia č. 2174/511/Pk-Go/2005 o povolení vykonávania banskej činnosti v dobývacom priestore Vígľaš nerešpektoval § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení účinnom do 31.05.2007 (ďalej len zákon č. 44/1988 Zb.), napriek tomu, že žalobca nezačal výhradné ložisko dobývať. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici bol podľa vtedy platných právnych predpisov povinný vydať len rozhodnutie, ktorým zruší dobývací priestor alebo ho určiť inej organizácii na základe výberového konania. Nebol oprávnený vydať žalobcovi povolenie na banskú činnosť v dobývacom priestore Vígľaš. Takéto rozhodnutie Obvodného banského úradu sa považuje za vydané *contra legem*.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/208/2008-107 zo dňa 26.10.2011 zmenil tak, že žalobnému návrhu vyhovie

a žalovaného zaviazne na úhradu trov konania. Uviedol, že v konaní pred súdom prvého stupňa došlo k takým vadám konania, ktoré predstavujú porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za nedostatočne odôvodnené, zmätočné a nezrozumiteľné. Podľa názoru žalobcu sa prvostupňový súd nedostatočne zaoberal, a teda ani nevysporiadal so skutočnosťou, že sa ani jeden zo správnych orgánov nevysporiadal so skutočnosťou, že správny orgán je povinný dbať na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté. Poukázal tiež na ustanovenia § 65 ods. 1, 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok) a zdôraznil, že pri zrušení alebo zmene rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté. Táto maxima zachovávanía práv nadobudnutých účastníkmi v dobrej viere orgánmi verejnej správy je pre súdny prieskum rozhodujúca a predstavuje verejný záujem na stabilite právnych vzťahov a s tým spojenej ich ochrane. Pokiaľ teda Hlavný banský úrad chcel využiť svoje oprávnenie v zmysle § 5 ods. 2 správneho poriadku, musel preukázať, že dbá o to, aby práva, ktoré žalobca nadobudol na základe rozhodnutia Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005, ktorým bolo žalobcovi povolené vykonávať bankú činnosť – otváranie, prípravu a dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš na roky 2006 – 2010 v dobrej viere, boli čo najmenej dotknuté. Žalobca mal v úmysle riadne vykonávať bankú činnosť a legitímne očakával, že na základe predmetného rozhodnutia bude môcť vykonávať bankú činnosť, pričom napádané rozhodnutia správnych orgánov porušili tiež princíp právnej istoty z dôvodu aplikácie retroaktivity a z dôvodu dobromyseľne nadobudnutých práv.

Žalobca je presvedčený, že Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici pri vydávaní rozhodnutia č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005 nijakým spôsobom nepochybil a rozhodnutie vydal v súlade so zákonom, keďže žalobca mal tak v čase podania jeho žiadosti (29.09.2005), ako aj v čase vydania napadnutého rozhodnutia, resp. v čase nadobudnutia jeho právoplatnosti oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš.

Podľa názoru žalobcu si Hlavný banský úrad nesprávne vyložil § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. účinného do 31.05.2007, ako aj ústavný princíp zákazu retroaktivity, keďže v napadnutom správnom rozhodnutí je uvedené, že trojročná lehota sa počíta od dátumu prevodu dobývacieho priestoru, resp. od 01.01.2002, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 55/2001 Z.z., hoci žalobca dobývací priestor Vígľaš nadobudol dňa 29.06.1992 a novelizované znenie zákona č. 44/1988 Zb. sa stalo účinným až od 01.01.2002. V prípade ak novší predpis neobsahuje klauzulu nepravej retroaktivity (čo je aj tento prípad, keďže zákon č. 44/1988 Zb. neobsahuje tzv. prechodné ustanovenia, na základe ktorých by zákonodarca rozšíril pôsobnosť zákona aj na skutočnosti, ku ktorým došlo už pred dňom účinnosti predmetného zákona, a teda aj lehoty podľa uvedeného zákona začali plynúť až odo dňa účinnosti predmetného zákona) je potrebné aplikovať princíp aretroaktivity a skutočnosti, či právne vzťahy, ku ktorých vzniku došlo pred účinnosťou uvedeného zákona posudzovať podľa predchádzajúceho znenia zákona. Podľa názoru žalobcu, ak by mal zákonodarca v úmysle rozšíriť pôsobnosť predmetného zákona tiež na určenie dobývacích priestorov alebo

ich prevody, ku ktorým došlo pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 558/2001 Z.z., bol by to v texte právneho predpisu jednoznačne uviedol. A ak tak neurobil, je nutné predmetné ustanovenie právneho predpisu (§ 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb.) vzťahovať iba na určenie dobývacích predpisov, alebo ich prevody, ku ktorým došlo až po nadobudnutí účinnosti zákona č. 558/2001 Z.z., pričom v danom prípade je použitie extenzívneho výkladu predmetného ustanovenia absolútne neprijateľným a v rozpore s princípmi právneho štátu. Žalobca je presvedčený, že ustanovenie § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. účinného do 31.05.2007 o trojročnej lehote je možné vzťahovať len na určenia, resp. prevody uskutočnené po 01.01.2002, pričom však zákon č. 558/2001 Z.z. žiadne ustanovenie týkajúce sa počítania trojročnej lehoty odo dňa jeho účinnosti neobsahuje. Ak by aj žalobca prijal argumentácia žalovaného, uplynutím lehoty by mu právo na dobývanie výhradného ložiska nezaniklo automaticky zo zákona, keďže obvodný banský úrad mal v takomto prípade zrušiť dobývací priestor, alebo ho určiť inej organizácii na základe výberového konania (§ 24 ods. 4 až 10 zákona č. 44/1988 Zb.). Prvostupňový súd však túto skutočnosť nezohľadnil, riadne sa s ňou nevysporiadal a vec nesprávne právne posúdil.

III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Poukázal na to, že žalovaný pri rozhodovaní usúdil, že verejný záujem, ktorým je dodržiavanie platných právnych predpisov a ich nedodržanie viedlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, prevažuje nad záujmom na zachovaní napadnutého rozhodnutia a nad záujmom právnej istoty a ochrany nadobudnutých práv účastníka konania. Za skutočnosť, že žalobca bol nečinný, t.j. nevykonával dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš viac ako tri roky, nesie zodpovednosť sám, resp. jeho oprávnený zástupca. Žalobca je povinný riadiť sa bankými predpismi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, vydanými na jeho základe, preto si mal byť vedomý následkov nečinnosti aj vo vzťahu k § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb.

K problematike dobromyseľne nadobudnutých práv uviedol, že u žalobcu, ako organizácie, ktorej bolo vydané banské oprávnenie podľa § 4a ods. 10 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení účinnom ku dňu vydania administratívnych rozhodnutí (ďalej len zákon č. 51/1988 Zb.) sa predpokladá znalosť právnych predpisov, keďže zamestnáva zodpovedného vedúceho zamestnanca, ktorému bolo vydané osvedčenie o odbornej spôsobilosti. Z uvedeného jednoznačne vyplýva spochybniteľnosť dobromyseľnosti nadobudnutých práv zo strany žalobcu pri podávaní žiadosti o povolenie banskej činnosti dňa 29.09.2005, pri jej doplnení dňa 28.10.2005, ako aj v ďalšom priebehu konania o povolenie banskej činnosti, ktoré bolo ukončené vydaním rozhodnutia Obvodného banského úradu č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005. Žalobcovi muselo byť zrejmé, keďže v zákonom stanovenej trojročnej lehote nezačal dobývať výhradné ložisko v dobývacom priestore Vígľaš, že po uplynutí troch rokov od nadobudnutia účinnosti zákona č. 558/2001 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon

č. 44/1988 Zb., stratil postavenie účastníka vo výberovom konaní o určenie dobývacieho priestoru Vígláš inej organizácii podľa § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. v znení do 31.05.2007. O dobromyseľnosti nemožno tiež hovoriť, ak by účastník konania vyvolal omyl na strane správneho orgánu. Žalobca námietku týkajúcu sa dobromyseľnosti v žalobe zo dňa 22.05.2008 nenamietal, preto sa s ňou prvostupňový súd ani nemohol vysporiadať.

Žalovaný poukázal na to, že žalobca od dátumu 28.12.2005, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Obvodného banského úradu až do dátumu 28.03.2008, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Hlavného banského úradu č. 1641-3093/2007 zo dňa 09.12.2007 nezačal výhradné ložisko v dobývacom priestore Vígláš dobývať, napriek tomu, že mal na to právoplatné povolenie, čo potvrdil aj žalobca v podanom rozklade proti rozhodnutiu Hlavného banského úradu č. 1641-3093/2007 zo dňa 09.12.2007. Žalobca nadobudol dobývací priestor zmluvným prevodom dňa 29.06.1992 a do 29.09.2005, kedy požiadal o povolenie banskej činnosti nezačal dobývať výhradné ložisko v dobývacom priestore Vígláš, hoci mal na to oprávnenie. Žalobca svojím nekonaním nedodrжал zákonnú trojročnú lehotu na začatie dobývania výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígláš, ktorá mu uplynula 01.01.2005.

Vzhľadom na skutočnosť, že zákon č. 558/2001 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 44/1988 Zb. neobsahuje prechodné ustanovenia, povinnosti vyplývajúce z § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. platia od dátumu 01.01.2002, kedy zákon č. 558/2001 Z.z. nadobudol účinnosť. V každom konkrétnom momente sa totiž posudzuje právny vzťah podľa právnej normy platnej a účinnej v tomto konkrétnom momente, ak právny predpis, ktorý obsahuje túto právnu normu neobsahuje osobitné ustanovenia, ktoré by pôsobnosť právnych noriem na právne vzťahy regulované týmto právnym predpisom vylučovali, obmedzovali, oddiaľovali alebo odkladali. V prípade, že právny predpis takéto osobitné ustanovenia neobsahuje (aj v tomto prípade) znamená to, že právne normy obsiahnuté v tomto právnom predpise sa v plnej miere vzťahujú na všetky právne vzťahy regulované týmto právnym predpisom. Lehota na plnenie povinností vyplývajúcich z § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. v platnom znení od 01.01.2002, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 558/2001 Z.z. začala plynúť aj pre žalobcu v prípade dobývacieho priestoru Vígláš, keďže zákon č. 558/2001 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenia. Povinnosti vyplývajúce z jeho ustanovení začali platiť dňom účinnosti uvedeného zákona. Pre zabezpečenie princípu zákazu retroaktivity Hlavný banský úrad počítal začiatok plynutia lehoty na plnenie povinností vyplývajúcich z § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. až od účinnosti zákona č. 558/2001 Z.z., teda od 01.01.2002 a začal ich uplatňovať až po 01.01.2005. V tomto prípade ide teda o nepravú retroaktivitu, ktorá znamená, že ak trvá skôr vzniknutý právny vzťah aj naďalej (t.j. po účinnosti nového zákona), posúdi sa odo dňa účinnosti tohto nového zákona tento vzťah aj jeho právne následky, vzniknuté po účinnosti nového zákona. Podobne sa posúdi aj priebeh a trvanie lehôt, ktorých vzťah začal počas účinnosti staršieho zákona a neskončil pred nadobudnutím účinnosti nového zákona. Nepravá spätná účinnosť v skutočnosti nie je retroaktivitou. Žalovaný tiež poukázal na uznesenie najvyššieho súdu 4Cdo/98/2010 zo dňa 29.06.2010, v ktorom najvyšší súd vyjadril názor týkajúci sa retroaktivity právnych noriem. Žalobca

sa teda mylne domnieva, že ak novší právny predpis neobsahuje prechodné ustanovenie, na základe ktorého by zákonodarca rozšíril pôsobnosť zákona aj na skutočnosti, ku ktorým došlo už pred dňom účinnosti predmetného zákona, mal by sa aplikovať princíp aretroaktivity. O nesprávnosti tohto názoru svedčí aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2Sžo/70/2008 zo dňa 11.02.2009. Žalobcovi uplynutím lehoty právo na dobývanie výhradného ložiska nezaniklo automaticky zo zákona, nakoľko princíp zániku oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska pri nečinnosti organizácie bol do zákona č. 44/1988 Zb. zavedený až prijatím zákona č. 219/2007 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 44/1988 Zb. s účinnosťou od 01.06.2007. Dikcia § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. v znení účinnom do 31.05.2007 jednoznačne vyraďovala z okruhu možných subjektov, ktorým sa určí dobývací priestor na základe výberového konania organizáciu, ktorá do troch rokov od zmluvného prevodu dobývacieho priestoru nezačala výhradné ložisko dobývať. Žalobca teda od 01.01.2005 nemohol byť aj naďalej držiteľom oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš, napriek tomu, že Obvodný bankský úrad v Banskej Bystrici určil dobývací priestor inej organizácii na základe výberového konania až 28.08.2007.

Ďalší účastník konania G.-L., s.r.o. vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca rozšíril svoju žalobu po lehote stanovenej § 250b Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), preto žalobcom spomínané odvolacie dôvody – zohľadňovanie dobromyseľne nadobudnutých práv podľa § 65 ods. 2 správneho poriadku; namietanie povinnosti zrušenia dobývacieho priestoru alebo jeho určenia inej organizácii podľa § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. nemôžu byť zohľadňované pri rozhodovaní v odvolacom konaní. Hlavný bankský úrad postupoval správne a v súlade so zákonom, keď zrušil mimo odvolacieho konania rozhodnutie Obvodného bankského úradu v Banskej Bystrici č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005, ktoré bolo vydané nezákonne. Tiež je ťažké predpokladať existenciu dobromyseľne nadobudnutých práv žalobcu z predmetného rozhodnutia Obvodného bankského úradu z dôvodu existencie právnej zásady *ignorantia juris non excusat*. Pritom tiež poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Sžo/70/2008 zo dňa 11.02.2009. Konaním správnych orgánov nedošlo k neuznaniu vzniku určitých právnych vzťahov, ale od nadobudnutia účinnosti zákona č. 558/2001 Z.z. došlo len k určitej zmene režimu už vzniknutých právnych vzťahov, teda k retroaktívnej aplikácii zákona č. 558/2001 Z.z. nedošlo. Záverom navrhol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/208/2008-107 potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk, hlasovaním členov

senátu v pomere 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom od 01.05.2011) rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že Obvodný bankský úrad Banská Bystrica rozhodnutím č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005 žalobcovi povolil bankú činnosť podľa Plánu otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš na roky 2006 – 2010. Dňa 16.10.2007 Hlavný bankský úrad vydal oznámenie o začatí konania z vlastného podnetu vo veci preskúmania rozhodnutia Obvodného bankského úradu v Banskej Bystrici č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005 a nariadil ústne pojednávanie vo veci na deň 08.11.2007. Hlavný bankský úrad vydal dňa 09.12.2007 rozhodnutie č. 1641-3093/2007, ktorým rozhodnutie Obvodného bankského úradu v Banskej Bystrici č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005 o povolení banskej činnosti zrušil z dôvodu, že dňa 01.01.2002 nadobudol účinnosť zákon č. 558/2001 Z.z. a z § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. vyplývala pre obvodný bankský úrad povinnosť dobývací priestor zrušiť alebo ho určiť inej organizácii na základe výberového konania, ak organizácia, ktorej bol určený, do troch rokov od určenia dobývacieho priestoru alebo jeho prevodu nezačala výhradné ložisko dobývať alebo dobývanie prerušila na čas dlhší ako tri roky. Konanie o povolenie banskej činnosti bolo začaté na základe žiadosti žalobcu zo dňa 29.09.2005, podanej v čase, keď už žalobca nemal oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš, ktoré mu zaniklo márnym uplynutím trojročnej prekluzívnej lehoty podľa § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb., **o čom mal obvodný bankský úrad rozhodnúť**. Predmetné rozhodnutie o povolení banskej činnosti bolo teda vydané v rozpore so zákonom. Žalovaný rozhodnutím č. 574/2008-3400 zo dňa 20.03.2008 rozhodnutie Hlavného bankského úradu č. 1641-3093/2007 zo dňa 09.12.2007 potvrdil z dôvodu, že rozhodnutie Obvodného bankského úradu v Banskej Bystrici č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005 nadobudlo právoplatnosť dňa 28.12.2005 a bolo vydané v čase, keď už žalobca nemal oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígľaš, ktoré mu zaniklo zo zákona 31.12.2004 (tri roky od nadobudnutia účinnosti zákona č. 558/2001 Z.z.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov

a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu.

Podľa § 27 ods. 10 zákona č. 44/1988 Zb. v znení účinnom do 31.05.2007 Obvodný bankský úrad zruší dobývací priestor na návrh organizácie, ak sa dobývanie výhradného ložiska ukončilo alebo trvale zastavilo a bola ukončená likvidácia hlavných bankských diel a L.. Obvodný bankský úrad zruší dobývací priestor alebo ho určí inej organizácii na základe výberového konania (§ 24 ods. 4 až 10), ak organizácia, ktorej bol určený, do troch rokov od určenia dobývacieho priestoru alebo jeho prevodu nezačala výhradné ložisko dobývať alebo dobývanie prerušila na dlhší čas ako tri roky.

Senát najvyššieho súdu konštatuje, že sa nie je možné stotožniť s námietkou žalobcu, že ak novší predpis neobsahuje klauzulu nepravej retroaktivity, teda neobsahuje tzv. prechodné ustanovenia, na základe ktorých by zákonodarca rozšíril pôsobnosť zákona aj na skutočnosti, ku ktorým došlo už pred dňom účinnosti predmetného zákona, je potrebné aplikovať princíp aretroaktivity a skutočnosti, či právne vzťahy, ku ktorých vzniku došlo pred účinnosťou predmetného zákona posudzovať podľa predchádzajúceho znenia zákona. Senát odvolacieho súdu poukazuje na Komentár k Ústave Slovenskej republiky od JUDr. Jána Drgonca, DrSc., Heuréka, Január 2004, prvé vydanie, str. 54, 55: „V právnej kultúre Slovenskej republiky je obvyklé, že ak právny vzťah aj po zmene právnej úpravy má podliehať režimu skôr platnej úpravy, zákonodarca to výslovne uvedie v právnej norme spolu s vymedzením rozsahu vzťahov, v ktorých sa uplatní predchádzajúca právna úprava.

Po zmene právnej úpravy sa v právnom poriadku Slovenskej republiky uplatňuje predchádzajúca právna norma iba vtedy, ak to zákon výslovne ustanoví, a v rozsahu a za podmienok, ktoré zákon ustanoví.“

Správne orgány, ako aj prvostupňový súd postupovali v súlade so slovenskými právnymi predpismi a slovenskou právnou teóriou, keď na skutočnosti, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 558/2001 Z.z. aplikovali novú právnu úpravu, keďže nebolo stanovené, že sa má postupovať podľa starej právnej úpravy. Opačný prípad nastal v zákone č. 219/2007 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 44/1988 Zb., kde bolo v § 43a stanovené, že konania začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov.

S účinnosťou od 01.06.2007 bol § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. novelizovaný zákonom č. 219/2007 Z.z. Od 01.07.2007 platil v znení: „Obvodný bankský úrad rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru zruší, ak sa dobývanie výhradného ložiska ukončilo alebo trvale zastavilo a hlavné bankské diela a L. boli zlikvidované.“ Táto novela zákona č. 44/1988 Z.z. má prechodné ustanovenie v § 43a, podľa ktorého konania začaté pred účinnosťou tohto zákona (pred 01.06.2007) sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Pokiaľ ide o aplikáciu trojročnej lehoty podľa § 27 ods. 12 zákona č. 44/1988 Zb. najvyšší súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2Sžo/70/2008 zo dňa 11.02.2009 vyslovil názor, že v tomto prípade nejde o retroaktivitu. Uvedená trojročná zákonná lehota začala pre žalobcu plynúť od účinnosti novely zákona č. 44/1988 Zb., ktorá uvedenú lehotu zaviedla. Do lehoty nebol žalobcovi započítaný čas pred účinnosťou novely zákona č. 44/1988 Zb., počas ktorého nezačal s dobývaním výhradného ložiska v dobývacom priestore Vígláš. Nebol mu započítaný čas od 29.06.1992, kedy získal dobývací priestor zmluvným prevodom, do 31.12.2001, dokedy platil § 27 zákona č. 44/1988 Zb. v znení, ktoré malo deväť odsekov. Keď došlo k novelizácii a zákon č. 44/1988 Zb. v odseku 12 uvedeného § 27 zaviedol povinnosť do troch rokov od určenia dobývacieho priestoru alebo jeho prevodu začať výhradné ložisko dobývať alebo dobývanie prerušiť na dlhší čas ako tri roky a s nesplnením tejto povinnosti spojil zákonné následky, táto povinnosť platila nielen pre organizácie, ktoré získali dobývací priestor po účinnosti takejto novely zákona č. 44/1988 Zb., ale aj pre tie organizácie, ktoré získali dobývací priestor pred účinnosťou novely. Trojročná lehota, zavedená novelou banského zákona - zákonom č. 558/2001 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 01.01.2002, začala pre žalobcu plynúť až od 01.01.2002.

Je potrebné na tomto mieste zdôrazniť, že uplynutím lehoty nezaniklo organizácii (žalobcovi) právo na dobývanie výhradného ložiska automaticky zo zákona. Obvodný bankský úrad mohol vydať rozhodnutie o zrušení dobývacieho priestoru **alebo** ho určiť inej organizácii na základe výberového konania (§ 24 ods. 4 až 10 zákona č. 44/1988 Zb.), ak organizácia, ktorej bol určený, do troch rokov od určenia dobývacieho priestoru alebo jeho prevodu nezačala výhradné ložisko dobývať alebo dobývanie prerušila na dlhší čas ako tri roky. Rozhodnúť mohol do 31.05.2007, alebo ak také konanie začal, mohol ho dokončiť aj po 31. máji 2007 vzhľadom na prechodné ustanovenie citované vyššie (§ 43a).

Žalobcovi nezaniklo právo na dobývanie výhradného ložiska automaticky zo zákona. Mohlo mu zaniknúť len rozhodnutím obvodného banského úradu podľa § 27 ods. 12 v znení účinnom do 31.05.2007 (ukončením takehoto postupu).

Obvodný bankský úrad v Banskej Bystrici nepostupoval v súlade so zákonom, keď žalobcovi rozhodnutím č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005 povolil banksú činnosť, ktorú de facto mal žalobca už povolenú, preto Hlavný bankský úrad postupoval v súlade s účinnými právnymi predpismi, keď mimo odvolacieho konania zrušil predmetné rozhodnutie Obvodného úradu v Banskej Bystrici, keďže obvodný bankský úrad mohol podľa vtedy platných a účinných právnych predpisov vydať len rozhodnutie o zrušení dobývacieho priestoru, alebo dobývací priestor mohol určiť inej organizácii na základe výberového konania.

Žalobca tiež namieta, že žiadne ustanovenie novely bankého zákona č. 558/2001 Z.z. neobsahuje ustanovenie týkajúce sa počítania trojročnej lehoty odo dňa jej účinnosti. Účinnosť zákona znamená, že odo nadobudnutia účinnosti je zákon záväzný pre všetkých a právne vzťahy v ňom upravené sa musia podľa neho riadiť. Preto nie je potrebné, aby predmetná novela zákona č. 44/1988 Zb. obsahovala osobitné ustanovenie o počítaní lehôt odo dňa jej účinnosti, keďže od nadobudnutia účinnosti zákona sa musia všetky subjekty správať v súlade s týmto novelizovaným znením zákona.

K námietke dobromyseľne nadobudnutých práv na základe rozhodnutia Obvodného bankého úradu v Banskej Bystrici č. 2174/511/Pk-Go/2005 zo dňa 07.12.2005 senát odvolacieho súdu poukazuje na právnu zásadu *ignorantia juris non excusat* (neznalosť zákona neospravedľuje). Nová právna úprava zavedená zákonom č. 558/2001 Z.z. bola účinná od 01.01.2002. Žalobca však od 01.01.2002 do 31.12.2004 nedobýval ložisko v dobývacom priestore Vígľaš. Po dátume 01.01.2005 mal Obvodný banký úrad na podklade zákona mohol žalobcovi zrušiť dobývací priestor alebo ho určiť inej organizácii na základe výberového konania, nebol však oprávnený žalobcovi opätovne povoliť bankú činnosť v predmetnom dobývacom priestore. Postupom správneho orgánu, ktorý nebol v súlade so zákonom, nemohlo žalobcovi opätovne vzniknúť právo na bankú činnosť v dobývacom priestore Vígľaš, keďže uvedené právo stále mal. Navyiac námietku dobromyseľne nadobudnutých práv žalobca v podanej žalobe zo dňa 22.05.2008 neuplatnil, správne orgány sa však otázkou dobromyseľnosti nadobudnutých práv dostatočným spôsobom zaoberali.

Vzhľadom na uvedené senát odvolacieho súdu napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/208/2008-107 zo dňa 26.10.2011 podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Rozhodnutie prvostupňového súdu dostatočným a vyčerpávajúcim spôsobom poskytuje odpovede na námietky uvedené v žalobe.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. a žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní nemal úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Zároveň súd zmenil rozsudok krajského súdu v časti priznaných trov ďalšiemu (pribratému) účastníkovi spoločnosti G.-L., s.r.o., pretože v správnom súdnictve (piata časť O.s.p.) je možné zákonne priznať v zásade trovy konania na náhradu len úspešnému žalobcovi za predpokladu, že je vo veci úspešný (§ 250k ods. 1 O.s.p.). Takýto postup rešpektuje i judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudky sp. zn. 3Sžf/2/2010, 3Sžf/18/2012, 5Sžo/230/2010, 5Sžh/3/2010).

Odvolací súd s poukazom na uvedené ďalšiemu účastníkovi konania G.-L., s.r.o. podľa § 246c veta prvá O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 13. novembra 2012

JUDr. Jana Z E M K O V Á Ph.D.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková